

Sporočilo za javnost Luxembourg, 5. septembra 2019

Po besedah revizorjev je za večjo uspešnost javnih posvetovanj Evropske komisije potrebno boljše obveščanje državljanov

Evropsko računsko sodišče v svojem novem poročilu ugotavlja, da okvir, ki ga Evropska komisija uporablja za posvetovanje z javnostjo med pripravo in vrednotenjem zakonodaje in politik EU, izpolnjuje visoke standarde. Revizorji navajajo, da je bila smotrnost izbranih nedavnih javnih posvetovanj Komisije na splošno zadovoljiva, vendar Komisiji priporočajo, naj izboljša način obveščanja državljanov, da se spodbudi večja udeležba. Poleg tega mora Komisija prispevke državljanov bolje spremljati in ocenjevati, da se prepreči zloraba rezultatov.

Komisija se z državljani in deležniki posvetuje na vseh področjih ukrepanja EU in v celotnem ciklu politike. Državljanji in deležniki lahko prek spletnega portala „Povejte svoje mnenje“ dajo svoja mnenja v vseh fazah, od uvedbe politik EU do njihovega vrednotenja. Komisija izvede več kot 100 javnih posvetovanj na leto.

Revizorji Sodišča so ocenili, ali so javna posvetovanja Komisije uspešna pri obveščanju državljanov in deležnikov ter uporabi njihovih prispevkov. Preučili so izbor nedavnih spletnih posvetovanj, med drugim o sezonskem premikanju ure, migracijskih ukrepih in kmetijski politiki. Revizorji so izvedli tudi anketo o dojemanju, da bi ugotovili, v kolikšni meri so bili udeleženci posvetovanj dejansko zadovoljni.

„Sodelovanje državljanov v javnih posvetovanjih je ključno za ohranjanje demokratične legitimnosti EU in dosego visokokakovostne zakonodaje in politik,“ je povedala članica Evropskega računskega sodišča Annemie Turtelboom, ki je pristojna za poročilo. „Komisija bi si morala bolj prizadevati za to, da bi cilj javnega posvetovanja dosegla z največjo možno stopnjo obveščanja državljanov in da bi udeležence javnega posvetovanja obvestila o njegovem izidu.“

Revizorji sicer potrjujejo visoke standarde okvira Komisije in splošno zadovoljstvo udeležencev s procesom javnega posvetovanja, vendar so odkrili pomanjkljivosti v dejavnostih obveščanja in zagotavljanja povratnih informacij.

Namen tega sporočila za javnost je predstaviti glavna sporočila posebnega poročila, ki ga je sprejelo Evropsko računsko sodišče. Celotno poročilo je na voljo na eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

Leta 2018 je v vsakem posvetovanju sodelovalo približno 2 000 državljanov. Pri tem ni upoštevano posvetovanje o premikanju ure, v okviru katerega je bilo prejetih rekordnih 4,6 milijona odgovorov, čeprav je bila velika večina teh iz ene države članice (Nemčije). Revizorji pa so v svojem vzorcu odkrili tudi javno posvetovanje, v katerem so sodelovali samo trije ljudje, kar po besedah revizorjev ponazarja, da mora Komisija izboljšati svoje dejavnosti obveščanja. Revizorji Komisiji priporočajo, naj okrepi sodelovanje s svojimi uradi in organi v državah članicah, da bi razširila več informacij o javnih posvetovanjih, in prilagodi svoje komunikacijske kanale, da bi povečala obseg morebitnih udeležencev in ciljno obravnavala vse vrzeli v informacijah. Po besedah revizorjev se pri posvetovanjih z najnižjimi stopnjami sodelovanja – za razliko od tistih z najvišjimi – za dosego ciljnih skupin posvetovanj niso uporabljali raznoliki komunikacijski kanali.

Sodelovanje je bilo večje tudi v primerih, kadar je bila anketa na voljo v vseh uradnih jezikih EU. Vendar pa revizorji niso odkrili jasnih meril za določitev, ali so posvetovanja v splošnem javnem interesu, kar bi pomenilo, da bi morala biti vprašanja prevedena. Komisijo pozivajo, naj ključne dokumente za tovrstne in „prednostne“ pobude zagotovi v vseh 24 uradnih jezikih EU ter tako vsem državljanom omogoči enostavno in uspešno sodelovanje. Poleg tega bi morale biti ankete, ki so bile včasih dolge in zapletene, bolj bralcu prijazne.

Pripravljalne informacije o namenu posvetovanja in načrtovani uporabi njegovih rezultatov zelo verjetno ugodno vplivajo na stopnjo sodelovanja in kakovost odgovorov. Revizorji so ugotovili, da Komisija ni sistematično pripravljala in objavljala svojih posvetovalnih strategij ali drugih predhodnih informacij, zato so zaprosili, da v prihodnje to počne.

Poleg tega revizorji Komisiji priporočajo, naj udeležencem zagotovi pravočasne informacije o izidu posvetovanj. Ugotovili so namreč, da povratne informacije za anketirance niso bile zadostne: poročil o rezultatih včasih ni bilo ali pa so bila poslana precej po koncu posvetovanj in pogosto samo v angleščini.

Čeprav je bila analiza podatkov, ki jo je opravila Komisija, na splošno zadovoljiva, pa revizorji opozarjajo, da je bilo malo preverjanj v zvezi z veljavnostjo odgovorov. Pozivajo k upoštevanju visokih standardov za obdelavo in varnost podatkov, da se proces javnega posvetovanja zaščiti pred zlorabo rezultatov. Priporočajo, naj Komisija tudi sistematično ocenjuje, ali javna posvetovanja dosegajo vse svoje cilje.

Pojasnila za urednike

OECD postavlja Komisijo med svojimi članicami na prvo mesto glede sodelovanja državljanov pri pripravi zakonodaje. Leta 2018 je Evropski parlament Sodišče pozval, naj ovrednoti, kako lahko državljani neposredno sodelujejo v celotnem procesu priprave zakonodaje EU in k njemu prispevajo.

Evropsko računsko sodišče predstavlja svoja posebna poročila Evropskemu parlamentu in Svetu EU ter zainteresiranim stranem, kot so nacionalni parlamenti, deležniki v gospodarstvu in predstavniki civilne družbe.

Posebno poročilo št. 14/2019 – „Povejte svoje mnenje!": javna posvetovanja Komisije vključujejo državljane, vendar so dejavnosti ozaveščanja pomanjkljive – je na voljo na spletišču Sodišča (eca.europa.eu) v 23 jezikih EU. Revizorji so pred tem objavili podobni poročili o boljšem pravnem urejanju in pravu EU v praksi.

Kontaktna oseba za medije za to poročilo

Damijan Fišer – E: damijan.fiser@eca.europa.eu

T: (+352) 4398 45410 M: (+352) 621 55 22 24